

Vergaderjaar 1983–1984

18 346

Regelen met betrekking tot de oprichting van de Postbank N.V. (Postbankwet)

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet houdende regelen met betrekking tot de oprichting van de Postbank N.V. (Postbankwet).

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 27 april 1984

Beatrix

Nr. 2

ONTWERP VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is dat de Staat der Nederlanden overgaat tot oprichting van de naamloze vennootschap Postbank N.V. waarin de vermogensbestanddelen van de Staat welke kunnen worden toegerekend aan de Postcheque- en Girodienst en de vermogensbestanddelen van de Rijkspostspaarbank worden ingebracht en dat ingevolge artikel 40 van de Comptabiliteitswet 1976 (Stb. 671) voor de oprichting van deze vennootschap machtiging bij wet is vereist;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I

Artikel 1

1. Onze minister van Financiën wordt gemachtigd om namens de Staat der Nederlanden bij eenzijdige rechtshandeling op te richten de naamloze vennootschap Postbank N.V., waarop van toepassing zijn de artikelen 158 tot en met 164 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, en welke ten doel

heeft de uitoefening van het bankbedrijf met het oog op de voortzetting van de dienstverlening zoals die werd verricht door de Postcheque- en Girodienst en de Rijkspostspaarbank, waarbij de vennootschap dient te streven naar continuïteit van de instelling alsmede naar een vanuit bedrijfs-economisch oogpunt redelijk rendement op het eigen vermogen.

2. Onze voornoemde minister wordt gemachtigd om namens de Staat deel te nemen in verdere plaatsing van kapitaal door de vennootschap.

HOOFDSTUK II

Artikel 2

1. Alle vermogensbestanddelen van de Staat, welke aan de Postcheque- en Girodienst worden toegerekend, gaan onder algemene titel over op de Postbank N.V. zonder dat daarvoor een nadere akte of betekening wordt gevorderd, met dien verstande dat een bedrag ten grootte van de som van de reserve koersverschillende ten name van de Postcheque- en Girodienst en van het op die dienst betrekking hebben deel van de reserves en het vernieuwingsfonds van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie, vervallen aan de Staat onder dienovereenkomstige vermindering van het bedrag van de reserves en het vernieuwingsfonds van genoemd Staatsbedrijf. De reserve koersverschillen wordt opgeheven.

2. De rechtsbetrekking, welke ten gevolge van het bepaalde in het eerste lid ontstaat tussen de Postbank N.V. en een derde, die tot het tijdstip van overgang van de vermogensbestanddelen, in het eerste lid bedoeld, gebruik maakte van de diensten van de Postcheque- en Girodienst, blijft, voor zolang tussen de bank en die derde geen andere voorwaarden zijn overeengekomen dan wel de rechtsbetrekking niet door een der partijen is opgezegd, op overeenkomstige wijze beheerst door de voorwaarden, die op dat tijdstip op die rechtsbetrekking van toepassing waren ingevolge het bij of krachtens artikel 7, eerste lid, van de Postwet en artikel 4 van de Aanwijzingswet PTT 1954 (Stb. 593) bepaalde, met dien verstande dat bevoegdheden, in die voorwaarden gegeven aan organen van de Staat, als rechten worden uitgeoefend door de bank.

3. De op 20 augustus 1982 tussen Onze minister van Financiën en de directeur van de Rijkspostspaarbank, mede namens de directeur-generaal van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie, gesloten overeenkomst betreffende de financiële regeling tussen 's Rijks schatkist en de Postcheque- en Girodienst vervalt.

Artikel 3

1. Alle vermogensbestanddelen van de Rijkspostspaarbank, bedoeld in artikel 1 van de Postspaarbankwet 1954 (Stb. 594), gaan onder algemene titel over op de Postbank N.V. zonder dat daarvoor een nadere akte of betekening wordt gevorderd.

2. De rechtsbetrekking, welke ten gevolge van het bepaalde in het eerste lid ontstaat tussen de Postbank N.V. en een derde, die tot het tijdstip van overgang van de vermogensbestanddelen, in het eerste lid bedoeld, rechthebbende was op een tegoed bij de Rijkspostspaarbank, blijft, voor zolang tussen de bank en die derde geen andere voorwaarden zijn overeengekomen dan wel de rechtsbetrekking niet door een der partijen is opgezegd, op overeenkomstige wijze beheerst door de voorwaarden, die op dat tijdstip op die rechtsbetrekking van toepassing waren ingevolge het bij of krachtens artikel 7, eerste, derde en vijfde lid, van de Postspaarbankwet 1954 bepaalde, met dien verstande, dat bevoegdheden, in die voorwaarden gegeven aan organen van de Staat of de Rijkspostspaarbank, als rechten worden uitgeoefend door de bank.

Artikel 4

1. De overgang op de Postbank N.V. van alle vermogensbestanddelen van de Staat welke aan de Postcheque- en Girodienst worden toegerekend en van de vermogensbestanddelen van de Rijkspostspaarbank, zoals bepaald in de artikelen 2 en 3, wordt aangemerkt als storting door de Staat op aandelen of op leningen van de Staat aan de bank welke leningen, behalve bij conversie in aandelen, niet vatbaar zijn voor verrekening, en al dan niet achtergesteld kunnen zijn bij de vorderingen van derden.

2. Onze minister van Financiën stelt, De Nederlandsche Bank N.V. gehoord, vast tot welke bedragen de in het eerste lid bedoelde storting wordt aangemerkt als storting op de in het eerste lid bedoelde leningen, waarbij Onze voornoemde minister bepaalt welk gedeelte van deze leningen als achtergesteld wordt aangemerkt, een en ander zodanig dat de solvabiliteitspositie van de Postbank N.V. niet onevenredig afwijkt van de gemiddelde solvabiliteitspositie van de Nederlandse kredietinstellingen, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, c en f, van de Wet toezicht kredietwezen (Stb. 1978, 255).

Artikel 5

1. Het openstaande bedrag van elk van de leningen, bedoeld in artikel 4, wordt in drie gelijke delen verdeeld; over elk deel wordt een rente vergoed, welke Onze minister van Financiën, De Nederlandsche Bank N.V. gehoord, eens per drie jaar mede aan de hand van de alsdan geldende tarieven op de kapitaalmarkt vaststelt voor de daarop volgende drie jaren. In afwijking van het hiervoor bepaalde geldt de eerst vastgestelde rente voor een derde deel van het bedrag van elk der leningen voor één jaar en voor een derde deel van het bedrag van elk der leningen voor twee jaren.

2. De leningen, bedoeld in artikel 4, hebben een looptijd van vijftwintig jaar en worden, behoudens vervroegde aflossing met wederzijds goedvinden en onverminderd het bepaalde in het derde en vierde lid, na tien jaar in vijftien zo veel mogelijk gelijke delen afgelost.

3. De leningen zijn te allen tijde geheel of gedeeltelijk converteerbaar in aandelen in de Postbank N.V. tegen een koers die gelijk is aan de intrinsieke waarde van de uitstaande aandelen op het tijdstip van conversie. Onze minister van Financiën bepaalt ten laste van welke leningen de conversie plaatsvindt. Het geconverteerde deel van de leningen wordt in gelijke delen in mindering gebracht op de nog af te lossen delen van de leningen ten laste waarvan de conversie plaatsvindt.

4. Conversie geschiedt telkens op verzoek van Onze minister van Financiën, De Nederlandsche Bank N.V. gehoord. Onze voornoemde minister zal geen verzoek tot conversie doen indien het op de aandelen te behalen rendement vanuit bedrijfseconomisch oogpunt niet verantwoord zou zijn dan wel de conversie zou leiden tot een solvabiliteitspositie van de Postbank N.V. die onevenredig afwijkt van de gemiddelde solvabiliteitspositie van de Nederlandse kredietinstellingen, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, c en f, van de Wet toezicht kredietwezen.

Artikel 6

Ten aanzien van de in artikel 2, eerste lid, en artikel 3, eerste lid, bedoelde zaken welke in openbare registers te boek zijn gesteld, zal verandering van de tenaamstelling in die registers plaatsvinden. De daartoe nodige opgaven worden door de zorg van Onze minister van Financiën aan de bewaarders van de desbetreffende registers gedaan.

Artikel 7

De Postbank N.V. wordt geacht op het tijdstip van haar oprichting een vergunning als bedoeld in artikel 2 van de Wet toezicht kredietwezen, te hebben verkregen.

Artikel 8

1. De Staat waarborgt de uitbetaling door de Postbank N.V. van een tegoed dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel wordt aangehouden bij de Postcheque- en Girodienst en bij de Rijkspostspaarbank. Deze waarborg vervalt dertig dagen na genoemd tijdstip. Voor zover binnen deze periode het saldo van het tegoed afneemt, vervalt de waarborg voor het desbetreffende gedeelte.

2. In afwijking van het in het eerste lid bepaalde waarborgt de Staat de uitbetaling door de Postbank N.V. van een tegoed dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel wordt aangehouden bij de Rijkspostspaarbank voor zover dat tegoed op dat tijdstip niet algemeen kortingvrij opvraagbaar is, alsmede de na dat tijdstip op dat tegoed gekweekte niet opvraagbare rente. De waarborg vervalt dertig dagen na het tijdstip waarop het tegoed algemeen kortingvrij opvraagbaar is geworden; indien een gedeelte van het tegoed algemeen kortingvrij opvraagbaar is geworden, vervalt de waarborg voor dat gedeelte dertig dagen na dat tijdstip.

3. De in het eerste en tweede lid bedoelde waarborg geldt slechts voor zover de nakoming van de desbetreffende verplichtingen van de Postbank N.V. niet op andere wijze is verzekerd.

Artikel 9

1. De kosten die in verband met de oprichting van de Postbank N.V. voor het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie voortvloeien uit een andere tewerkstelling van personeel van het Staatsbedrijf, dat voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel niet bij doch wel ten behoeve van de Postcheque- en Girodienst of de Rijkspostspaarbank werkzaam was, komen ten laste van de Postbank N.V. behoudens voor zover deze betrekking hebben op de periode die begint twee jaar na de inwerkingtreding van dit artikel.

2. Onze minister van Verkeer en Waterstaat kan, op verzoek van de Postbank N.V., bepalen dat door hem aan te wijzen werkzaamheden die vóór het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel bij het Staatsbedrijf werden verricht ten behoeve van de Postcheque- en Girodienst en de Rijkspostspaarbank, met uitzondering van de werkzaamheden als bedoeld in artikel 11, ten behoeve van de bank worden voortgezet gedurende een door hem te bepalen periode van ten hoogste vijf jaar. De wijze waarop deze werkzaamheden worden verricht en de daarvoor door de bank aan het Staatsbedrijf te betalen vergoeding worden bij overeenkomst vastgesteld.

HOOFDSTUK III

Artikel 10

1. Instemming met wijziging van de statuten van de Postbank N.V. met betrekking tot het doel en de werkzaamheden van de bank kan door de Staat als aandeelhouder slechts worden gegeven met goedkeuring van de Staten-Generaal.

2. De in het eerste lid bedoelde goedkeuring wordt uitdrukkelijk of stilzwijgend verleend.

3. De uitdrukkelijke goedkeuring wordt verleend bij de wet.

4. De stilzwijgende goedkeuring is verleend indien niet binnen dertig dagen na een daartoe strekkende overlegging van het voorstel tot wijziging van de statuten aan de beide Kamers der Staten-Generaal door of namens een der Kamers of door ten minste een vijfde van het grondwettelijk aantal leden van een der Kamers de wens wordt te kennen gegeven, dat het voorstel aan de uitdrukkelijke goedkeuring zal worden onderworpen.

Artikel 11

1. De Postbank N.V. maakt bij de uitoefening van haar bedrijf in ieder geval gebruik van die postinrichtingen van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie die door Onze minister van Verkeer en Waterstaat, na overleg met de bank, zijn aangewezen.

2. De rechtsbetrekkingen tussen de Postbank N.V. en de Staat (Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie) ten aanzien van het gebruik van de postinrichtingen van genoemd Staatsbedrijf worden bij overeenkomst vastgesteld.

HOOFDSTUK IV

Artikel 12

In artikel 2 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Stb. 469) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. in het eerste lid, letter f, wordt «publiekrechtelijke rechtspersonen, alsmede» vervangen door: publiekrechtelijke rechtspersonen;

B. het eerste lid, letter g, vervalt;

C. aan het zevende lid wordt toegevoegd: Het bepaalde in de vorige volzin is niet van toepassing ten aanzien van de Postbank N.V.

Artikel 13

Ten aanzien van de Postbank N.V. bedraagt de vennootschapsbelasting, in afwijking in zoverre van artikel 22 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, over de eerste zes boekjaren het hierna aangegeven deel van de op de voet van dat artikel berekende belasting:

over het eerste jaar: 37/48;

over het tweede jaar: 38/48;

over het derde jaar: 39/48;

over het vierde jaar: 41/48;

over het vijfde jaar: 43/48;

over het zesde jaar: 45/48.

Artikel 14

1. Met betrekking tot de overgang van de vermogensbestanddelen van de Rijkspostspaarbank op de Postbank N.V. vindt artikel 14 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 overeenkomstige toepassing.

2. Met betrekking tot de overgang van de vermogensbestanddelen van de Postcheque- en Girodienst op de Postbank N.V. vindt hoofdstuk VA van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 geen toepassing.

Artikel 15

1. Ten aanzien van de Postbank N.V. wordt voor de berekening van de investeringsbijdragen en de desinvesteringsbetalingen ter zake van bedrijfsmiddelen waarin de investering plaatsvindt in een jaar waarop artikel 13 van toepassing is, in afwijking in zoverre van het bepaalde in Hoofdstuk VA van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Stb. 519), het investeringsbedrag onderscheidenlijk de overdrachtsprijs slechts voor een zodanig gedeelte in aanmerking genomen als overeenkomt met het voor het jaar van investering bij artikel 13 aangegeven deel ter berekening van de over dat jaar verschuldigde vennootschapsbelasting.

2. Met betrekking tot bedrijfsmiddelen welke bestemd zijn om – direct of indirect – hoofdzakelijk ter beschikking te worden gesteld aan de Postbank N.V. is, in afwijking in zoverre van het bepaalde in Hoofdstuk VA van de

Wet op de inkomstenbelasting 1964, voor de berekening van de investeringsbijdragen en de desinvesteringsbetalingen het bepaalde in het eerste lid van overeenkomstige toepassing indien de investering in die bedrijfsmiddelen plaatsvindt in een jaar waarop ten aanzien van de Postbank N.V. artikel 12 van toepassing is.

Artikel 16

Ter zake van de verkrijging door de Postbank N.V. van de bezittingen van de Staat, betrekking hebbend op de Postcheque- en Girodienst en de bezittingen van de Rijkspostspaarbank, blijft heffing van overdrachtsbelasting achterwege.

HOOFDSTUK V

Artikel 17

In de Postwet 1954 (Stb. 592) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- A. artikel 7 vervalt;
- B. in artikel 8 wordt in plaats van «de artikelen 1, 2, 3 en 7» gelezen: de artikelen 1, 2 en 3;
- C. in artikel 10, onder c, vervallen de woorden «en de Rijkspostspaarbank».

Artikel 18

In de Aanwijzingswet PTT 1954 (Stb. 593) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- A. in artikel 2, eerste lid, vervallen de woorden «met de Postcheque- en Girodienst»;
- B. artikel 3, tweede lid, vervalt.

Artikel 19

1. De Postspaarbankwet 1954 wordt ingetrokken.
2. Het bepaalde in artikel 8, eerste, tweede, derde en vijfde lid, van die wet blijft van toepassing op rechtsbetrekkingen, die op het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel bestaan tussen de Rijkspostspaarbank en de desbetreffende rechthebbende op een tegoed bij die instelling.
3. De Rijkspostspaarbank wordt opgeheven.

Artikel 20

In de Wet PTT-raad (Stb. 1954, 595) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- A. artikel 2, tweede lid, vervalt;
- B. in artikel 2, derde lid, vervallen de woorden: «en van de Rijkspostspaarbank».

Artikel 21

In artikel 1 van de Jeugdspaarwet (Stb. 1971, 362) vervallen de woorden «de Rijkspostspaarbank».

Artikel 22

- De Beleggingswet (Stb. 1928, 507) wordt gewijzigd als volgt:
- A. in artikel 1, tweede lid, vervalt het vermelde onder e. en g.;
  - B. in artikel 1, derde lid vervallen de woorden «voor de instellingen, genoemd onder e. en g. door den Directeur der Rijkspostspaarbank»;

- C. in artikel 4, tweede lid, vervallen tweemaal de woorden «instellingen en»;
- D. in artikel 5, eerste lid, onder k, vervallen de woorden «of instelling»;
- E. artikel 5, tweede lid, vervalt, met vernumming van de leden 3 en 4 tot 2 en 3;
- F. in artikel 5, tweede lid (nieuw), wordt de tweede zin als volgt gelezen:
Op deze wijze kan echter niet meer dan tien procent van het totale kapitaal van een fonds belegd worden.;
- G. artikel 5, laatste lid, vervalt;
- H. in artikel 6, derde lid, en artikel 7, eerste en vierde lid, vervallen de woorden «en instellingen»;
- I. in artikel 7, derde lid, vervallen de woorden «of de betrokken instelling».

Artikel 23

De Bankwet 1948 (Stb. I 166) wordt gewijzigd als volgt:

- A. in artikel 16, eerste lid, vervallen de woorden «, daaronder begrepen de Postcheque- en Girodienst»;
- B. in artikel 19, vierde lid, vervallen de woorden «de Rijkspostspaarbank en van andere».

Artikel 24

De Wet toezicht kredietwezen wordt gewijzigd als volgt:

- A. artikel 1, derde lid, wordt als volgt gelezen:
3. Als kredietinstellingen in de zin van deze wet worden niet beschouwd de Bank alsmede andere centrale banken, die in Nederland één of meer kantoren, bijkantoren, agentschappen of blijvende vertegenwoordigingen hebben.;
- B. artikel 28 vervalt;
- C. in artikel 43, tweede lid, vervallen de woorden «de Rijkspostspaarbank».

Artikel 25

In de Noodwet financieel verkeer (Stb. 1978, 348) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- A. in artikel 1, letter c, vervallen de woorden «en van de onder d. bedoelde girodiensten»;
- B. in artikel 1 vervalt het bepaalde onder d.;
- C. in artikel 3 vervallen de woorden «en girodiensten»;
- D. in artikel 4, eerste lid, vervallen tweemaal de woorden «en girodiensten» alsmede de woorden «of girodiensten».

Artikel 26

Het Burgerlijk Wetboek wordt gewijzigd als volgt:

- A. artikel 350, tweede lid, tweede zin, van Boek 1 wordt gelezen:
Nochtans mag hij, voor zover de kantonrechter niet anders bepaalt, zonder diens machtiging gelden ten name van de minderjarige beleggen bij een krachtens de Wet toezicht kredietwezen ingeschreven kredietinstelling op rekeningen bestemd voor de belegging van gelden van minderjarigen, met het geding dat de gelden alleen worden terugbetaald met machtiging van de kantonrechter.
- B. in artikel 364, tweede lid, van Boek 1 vervallen de woorden «of op inleggingen bij de Rijkspostspaarbank»;
- C. artikel 436, vierde lid, van Boek 1 wordt als volgt gelezen:
Tenzij de kantonrechter anders bepaalt, is de bewindvoerder verplicht zo spoedig mogelijk een rekening te openen bij een ingevolge artikel 13 van de Wet toezicht kredietwezen ingeschreven kredietinstelling; de bewind-

voerder is voorts verplicht om uitsluitend voor de betalingen die hij bij de vervulling van zijn taak verricht of ontvangt zoveel mogelijk van deze rekening gebruik te maken.

D. in artikel 93a, tweede lid, van Boek 2 vervallen de woorden «de Postcheque- en girodienst en de Rijkspostspaarbank», terwijl de komma achter «kredietinstelling» wordt vervangen door een punt;

E. artikel 1637s, zevende lid, vervalt.

Artikel 27

Artikel 229dbis van het Wetboek van Koophandel vervalt.

Artikel 28

In artikel 576, eerste lid, onder c van het Wetboek van Strafvordering worden de woorden «bank- of giro-instelling» vervangen door de woorden: kredietinstelling als bedoeld in artikel 1 van de Wet toezicht kredietwezen.

Artikel 29

De Girowet 1936 (Stb. 307) wordt ingetrokken.

Artikel 30

In de Wet op het consumptief geldkrediet (Stb. 1972, 399) vervallen in artikel 36 de woorden «per postwissel», en «door tussenkomst van de postcheque- en girodienst of van een gemeentelijk girokantoor of».

Artikel 31

De Rompwet Instellingen van Weldadigheid (Stb. 1912, 165) wordt gewijzigd als volgt:

A. in artikel 23 vervalt het vijfde lid;

B. in artikel 23 wordt het zesde lid vernummerd tot vijfde lid en als volgt gelezen: «Belegging van kasgeld behoeft goedkeuring van Gedeputeerde Staten. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing».

Artikel 32

In de Wet op de consignatie van gelden (Stb. 1980, 473) worden in artikel 3, eerste lid, de woorden «rekeningen bij de Postcheque- en Girodienst of bij de Nederlandsche Bank N.V.» vervangen door het woord «bankrekeningen».

SLOTBEPALING

Artikel 33

1. Deze wet kan worden aangehaald als: Postbankwet.

2. Hoofdstuk I en artikel 4, tweede lid, treden in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin deze wet wordt geplaatst. De overige artikelen treden in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De minister van Financiën,

De minister van Verkeer en Waterstaat,